

IMPAK FIIL KETUA TERHADAP PROSES PENGUPAYAAN
GURU SEKOLAH DI KELANTAN:
SUATU ANALISIS TEORI DAN KENYATAAN

MOHD ZAMBRI B. JAAFAR

DOKTOR FALSAFAH
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA

MAC 2003

1100022744

C

tesis
LB 2831.6 .M6 2003

1100022744
Impak fiil ketua terhadap proses pengupayaan guru sekolah di
Kelantan : suatu analisis teori dan kenyataan / Mohd Zambri
Jaafar.

PERPUSTAKAAN
KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA
21030 KUALA TERENGGANU

1100022744		

Lihat sebelah

Edin es hiam
Leadership

LB
2831.6
M6
2003

HAK MILIK
PERPUSTAKAAN KUSTEM

PERANAN NAMA TERHADAP PROSES PENGUPAYAAN

URUS SEKOLAH DI KELANTAN:

SEBUAH ANALISIS TEORI DAN KENYATAAN

MOHD ZAINI BILAL

LB
2831.6

M64

2003

IMPAK FIIL KETUA TERHADAP PROSES PENGUPAYAAN

GURU SEKOLAH DI KELANTAN:

SUATU ANALISIS TEORI DAN KENYATAAN

MOHD ZAMBRI B. JAAFAR

Tesis yang dikemukakan sebagai memenuhi keperluan untuk
ijazah Doktor Falsafah di Fakulti Pengurusan dan Ekonomi
Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia

Mac 2003

DEDIKASI

Sentiasa segar dalam ingatan... Abah, semoga roh mu dicucuri rahmat.

Suatu perangsang buat isteri - Zarina Bt. Saibun

dan

anak-anak - Mohd Faiz, Mohd Adib, Aina Suraya

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Doktor Falsafah.

**IMPAK FIIL KETUA TERHADAP PROSES PENGUPAYAAN
GURU SEKOLAH DI KELANTAN:
SUATU ANALISIS TEORI DAN KENYATAAN**

MOHD ZAMBRI B. JAAFAR

Mac 2003

Pengerusi : Profesor Dato' Sulaiman Md.Yassin, Ph.D.

Ahli : Profesor Madya Wan Salihin Wong Abdullah, Ph.D.

Fakulti : Pengurusan dan Ekonomi

Melahirkan rakyat yang berkualiti adalah sesuatu yang mesti untuk merealisasikan Wawasan 2020. Untuk ini pengurusan sekolah oleh pengetua/guru besar adalah sangat penting terutama apabila dapat mewujudkan keadaan di mana guru bekerja dengan bersungguh-sungguh tanpa paksaan dan dengan rela hati bekerja untuk melahirkan sumber manusia berkualiti yang kelak akan berkhidmat kepada masyarakat dan menjadikan negara ini maju serta berdaya saing dengan negara-negara maju yang lain.

Tujuan kajian ini adalah untuk melihat kepemimpinan pengupayaan pengetua/guru besar di sekolah sebagaimana yang dipercayai oleh guru tentang pengupayaan kepada mereka. Pengupayaan pada kebiasaannya tidak terdapat pada organisasi bersistem birokratik seperti sekolah, oleh itu adakah faktor demografik pengetua/guru besar dapat memainkan peranan di bawah kesan fiil pengetua/guru besar masing-masing untuk mewujudkan kepemimpinan pengupayaan. Pengupayaan akan dapat memberi lebih ruang kepada guru dan bertanggungjawab melahirkan sumber manusia yang lebih

HO 50.5 iii
Employee empowerment -
Delegation of authority management -
Employee participation -

berkualiti yang kelak menjadi sandaran untuk kemajuan negara. Data untuk kajian ini diperolehi di Sekolah Menengah Kebangsaan Premier, Sekolah Menengah Kebangsaan Gred A, Sekolah Kebangsaan Premier dan Sekolah Kebangsaan Gred A di negeri Kelantan bagi menjawab tujuh soalan kajian.

Kajian ini dijalankan dengan menggunakan soal selidik secara survei, di mana pengetua/guru besar mengisi Helaian Data Pengetua/Guru Besar dan menjawab *Sorter II Keirse*y, manakala guru-guru akan menjawab instrumen pengupayaan Short dan Rinehart, *School Participant Empowerment Scale*. Sejumlah 263 orang guru daripada 23 buah sekolah telah dipilih secara rawak oleh Pengetua/Guru Besar masing-masing untuk memberi respon kepada instrumen pengupayaan.

Dengan menggunakan *Statistical Packages For Social Sciences (SPSS)*, ujian-t dan ANOVA menunjukkan dapatan kajian. Secara keseluruhannya tidak terdapat hubungan yang signifikan di antara faktor demografik pengetua/guru besar dengan domain pengupayaan guru. Untuk melihat kesan Fiil, *path analysis* dijalankan dan hasilnya menunjukkan fiil memberi kesan yang tidak langsung kepada Pengupayaan Guru. Hubungan tidak langsung ini menunjukkan terdapat kesan Fiil yang merupakan perangai semulajadi pengetua/guru besar di dalam pengurusan sekolah.

Keputusan kajian menunjukkan kebanyakan Pengetua/Guru Besar di Sekolah Premier dan Gred A terdiri daripada Fiil Guardian yang merupakan pentadbir yang tidak mengamalkan kepemimpinan pengupayaan-keputusan ini selari dengan Teori Fiil yang dikemukakan oleh Keirsey. Jika pengupayaan guru hendak diketengahkan, keputusan kajian ini dapat memberi manfaat supaya secara profesional dapat digubal suatu kurikulum untuk pengetua/guru besar dan guru yang sesuai dengan cabaran pengurusan alaf baru.